

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

31 MARS 1953.

31 MAART 1953.

PROJET DE LOI

instituant un Fonds du Commerce extérieur.

WETSONTWERP

houdende oprichting van een Fonds voor de
Buitenlandse Handel.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MEMORIE VAN TOELICHTING

MESDAMES, MESSIEURS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Notre pays est bien connu à l'étranger pour l'efficiencie de ses entreprises privées; elles ont d'ailleurs contribué dans la plus large mesure à nos positions sur les marchés extérieurs. Nous traversons cependant, depuis quelques années, une période qui impose une aide accrue des pouvoirs publics. C'est d'ailleurs cette préoccupation qui a conduit, sur la double initiative gouvernementale et parlementaire, à la réorganisation de l'Office commercial de l'Etat et au vote et la mise en vigueur de la loi du 16 juillet 1948 instituant un Office belge du Commerce extérieur. Cet organisme, de caractère parastatal, doté d'une large autonomie, dont l'objet principal réside dans la contribution qu'il apporte à notre expansion commerciale à l'étranger et au Congo Belge sous forme de mise à la disposition des exportateurs d'informations rapides, d'une importante documentation et d'études de marchés, d'organisation de missions économiques, de collaboration aux foires et expositions à l'étranger, a rendu de fort appréciables services et fait preuve de dynamisme actif, que tous les milieux d'exportateurs se plaisent à reconnaître et à apprécier. On sait que ses activités se développent en suivant les directives de politique commerciale du Ministre qui a le commerce extérieur dans ses attributions, sous la tutelle duquel il se trouve, et que ses frais de fonctionnement sont assurés par une subvention annuelle inscrite au budget du Ministère des Affaires Etrangères et du Commerce Extérieur.

Ons land staat wel bekend in het buitenland voor de goede werking van zijn private ondernemingen; zij hebben er trouwens in grote mate toe bijgedragen tot het verwerven van de plaats die wij thans ingenomen hebben op de buitenlandse markten. Wij maken nochtans sedert enkele jaren een periode door die een bijkomende hulp vanwege de openbare machten oplegt. Het is trouwens deze bekommernis die, als gevolg aan een initiatief genomen zowel door de Regering als door het Parlement, geleid heeft tot de herinrichting van de Handelsdienst van de Staat « Office commercial de l'Etat » en tot de stemming en het in werking treden van de wet van 16 Juli 1948 waarbij de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel opgericht werd. Dit organisme, dat een parastataal karakter heeft, een grote autonomie bezit en waarvan het hoofddoel gelegen is in zijn bijdrage tot onze handelsexpansie in den vreemde en in Belgisch-Congo onder vorm van inlichtingen die in een zo kort mogelijke tijd ter beschikking van de exportateurs gesteld worden, van een belangrijke documentatie en studies van markten, van de inrichting van economische zendingen, van medewerking aan handelsforen en tentoonstellingen in den vreemde, heeft aanzienlijke diensten bewezen en getuigt van een actief dynamisme dat door alle exportateurs erkend en gewaardeerd wordt. Men weet, enerzijds, dat zijn activiteit zich ontwikkelt volgens de richtlijnen van de handelspolitiek van de Minister die de buitenlandse handel in zijn bevoegdheid heeft en onder wiens toezicht het staat en, anderzijds, dat zijn functioneringskosten verzekerd zijn door een jaarlijkse toelage, ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.

Dans la situation présente, il paraît cependant avéré que la mise à la disposition de l'exportation nationale de cet instrument de travail se révèle insuffisante. Il s'impose de

In de huidige toestand is het nochtans gebleken dat dit werkinstrument onvoldoende is voor onze nationale export. Het is meer en meer noodzakelijk de toegang tot onze afzet-

plus en plus de faciliter à notre production l'accès des marchés d'écoulement qui leur sont nécessaires. La lutte pour la conquête des marchés devient, en effet, de plus en plus âpre et de nombreux gouvernements étrangers utilisent des méthodes de plus en plus poussées pour aider leur expansion nationale et apporter une collaboration directe ou indirecte à leurs exportations.

Ces mesures, est-il besoin de le dire, procèdent parfois des clauses dites échappatoires que comportent des instruments diplomatiques ou des engagements internationaux — dont il faut par ailleurs reconnaître l'efficacité — tels que le G.A.T.T., l'Union Européenne des Paiements, les libérations dans le cadre de l'O.E.C.E., les discriminations, etc. Le législateur et l'homme d'Etat qui observent l'évolution économique internationale sont familiarisés avec ces problèmes. Ils ne seront donc pas exposés ici. En fait, ces mesures convergent vers le même processus qui est l'intensification de l'effort d'exportation, non seulement vers la zone dollar, mais aussi vers l'ensemble de tous les autres pays extra-européens.

L'existence d'un déficit permanent de la balance des paiements de l'Europe Occidentale à l'égard de la zone dollar, les modifications de structure des échanges internationaux, les changements profonds apportés aux économies étrangères rendent cet effort indispensable en même temps que l'application de formules nouvelles.

Le présent projet de loi rentre, par son objet, dans la catégorie des mesures propres à faciliter à nos exportateurs l'accès des marchés de la zone dollar ainsi que celui de marchés peu explorés jusqu'à présent et où nos exportateurs rencontrent une concurrence étrangère appuyée elle-même, sous diverses formes, par l'aide gouvernementale.

Le Fonds du Commerce extérieur, dont la constitution est prévue, sera alimenté notamment par des dotations officielles. Il servira à l'octroi aux secteurs public et privé de subsides, prêts et garanties en vue de favoriser certains aspects de la production et de la pénétration commerciale à l'étranger, tels que :

la coopération et le groupement de fabricants ou d'exportateurs en vue d'entreprendre des actions collectives à l'exportation;

l'adoption par les entreprises privées de méthodes efficaces en matière de prospection de marchés, de propagande publicitaire, d'emballages, de présentation, d'entreposage et de distribution de marchandises;

l'envoi à l'étranger, à l'initiative des services officiels, des organismes professionnels ou d'entreprises privées, d'agents de prospection et la création de bureaux chargés de l'étude de marchés, de la recherche de débouchés et de services d'information et d'enquêtes qui en découlent;

la diffusion de publications et de revues de caractère scientifique susceptibles de propager le renom de la technique et de la production belges;

la fondation et le fonctionnement à l'étranger de chambres de commerce belges ou d'autres organismes similaires;

la présente énumération étant illustrative et non limitative.

La première dotation, à fixer par la loi, que l'on peut appeler celle de départ, a été fixée à 50 millions de francs et son renouvellement sera décidé dans l'avenir par le législateur, suivant l'efficacité des résultats obtenus et la mesure des besoins.

markten te vergemakkelijken voor onze productie. De strijd tot het veroveren van afzetgebieden wordt inderdaad van langs om harder en talrijke vreemde regeringen gebruiken steeds verder doorgedreven methodes om de nationale expansie te helpen en een rechtstreekse of onrechtstreekse medewerking te verlenen aan hun exporteurs.

Is het nodig te zeggen dat deze maatregelen soms voortvloeien uit zogenaamde uitzonderingsclausules, voorzien in diplomatieke instrumenten of internationale verbintenissen — waarvan men trouwens het nut moet erkennen — zoals de G.A.T.T., de Europese Betalings-Unie, de vrijmakingen van de handel in het kader van de E.O.E.S., de discriminaties, enz. De wetgever en de Staatsman die de economische evolutie bestuderen zijn vertrouwd met deze problemen; zij zullen hier dus niet uiteengezet worden. In feite streven deze maatregelen eendrachtig naar eenzelfde proces, namelijk de versterking van onze uitvoeringsinspanning, niet alleen naar de dollarzone, maar ook naar het geheel van alle andere extra-Europese landen.

Het bestaan van een permanent deficit van de West-Europese betalingsbalans tegenover de dollarzone, de structuurwijzigingen van de internationale handel, de aanzienlijke veranderingen van de economische toestand in vreemde landen maken deze inspanning noodzakelijk en veronderstellen terzelfdertijd de toepassing van nieuwe formules.

Het onderhavig wetsontwerp valt, door zijn voorwerp, in de categorie van de maatregelen die dienen voor onze exporteurs tot het vergemakkelijken van de toegang tot de afzetgebieden van de dollarzone, alsook tot de afzetgebieden die tot op heden minder ontgonnen werden en waar onze exporteurs een vreemde concurrentie ontmoeten, die zelf onder verscheidene vormen gesteund wordt door regeringshulp.

Het Fonds voor de Buitenlandse Handel, waarvan de instelling voorzien is, zal inzonderheid gespijsd worden door officiële dotaties. Het zal dienen tot het verlenen aan publieke en private sectoren van toelagen, leningen en waarborgen, ten einde zekere aspecten van de productie en van de handelspenetratie in het buitenland te bevoordelen, zoals :

de samenwerking en de groepering der nijveraars of der exporteurs met het inzicht gezamenlijke acties voor uitvoer te ondernemen;

het aannemen, door de private ondernemingen, van doeltreffende methodes inzake marktprospectie, publicitaire propaganda, verpakking, voorstelling, het stockeren en de verdeling der goederen;

het uitzenden, naar het buitenland, op initiatief der officiële diensten, der beroepsverenigingen of van private ondernemingen, van prospectie-agenten en het inrichten van bureaux belast met de marktstudie, het opzoeken van afzetgebieden en inlichtingsdiensten en de onderzoeken die daaruit voortvloeien;

het verspreiden van bladen en tijdschriften met wetenschappelijk karakter die kunnen bijdragen tot het bekendmaken van de faam van de Belgische techniek en van de Belgische productie;

het oprichten en de werking in het buitenland van Belgische kamers van koophandel of andere gelijkaardige organismen;

deze opsomming overigens slechts ten titel van toelichting en niet ten beperkten titel gegeven zijnde.

De eerste dotatie, vast te stellen door de wet, die men als aanvangsdotatie kan beschouwen, werd vastgesteld op 50 miljoen frank en zijn vernieuwing zal in de toekomst worden beslist door de wetgever, overeenkomstig de doeltreffendheid der bereikte resultaten en de omvang der behoeften.

Le Fonds du Commerce extérieur sera administré par le Ministre qui a le commerce extérieur dans ses attributions. Il n'a pas été jugé nécessaire, en effet, d'ajouter un nouveau maillon à la chaîne d'organes parastataux déjà existants; d'autre part, comme l'aide du Fonds du Commerce extérieur ressortira, le plus fréquemment, à la juxtaposition d'impératifs de politique commerciale et de nécessités propres aux secteurs privés de l'industrie et du commerce d'exportation, il n'a pas paru opportun de remettre la gestion et l'administration du Fonds à un organe déjà en activité, mais dont le statut ne répond pas aux diverses conditions qu'elles impliquent. On a estimé que l'arme à opposer aux mesures dont dispose l'étranger en cette matière devrait se trouver en mains du Ministre qui a le commerce extérieur dans ses attributions. Celui-ci s'entourera des avis de fonctionnaires appartenant aux différents départements ministériels intéressés directement au développement du commerce extérieur. Il pourra avoir recours aux services de l'Office belge du Commerce extérieur et il n'est pas douteux qu'il trouvera dans le dynamisme de cet organisme un précieux agent d'exécution.

Le Ministre du Commerce extérieur,

Het Fonds voor Buitenlandse Handel zal beheerd worden door de Minister die de buitenlandse handel in zijn bevoegdheid heeft. Het werd inderdaad niet nodig geacht een nieuw organisme te voegen bij de talrijke reeds bestaande parastatale organismen; daar anderzijds de hulp van het Fonds voor Buitenlandse Handel meestal zal afhangen van een parallele inwerking van de imperatieven der handelspolitiek en de noodwendigheden eigen aan de private sectoren van industrie- en uitvoerhandel, werd het niet opportuun geacht het beheer en de administratie van het Fonds aan een orgaan toe te vertrouwen dat reeds in werking was maar waarvan het statuut niet beantwoordt aan de verschillende voorwaarden die gesteld worden. Men heeft gemeend dat het wapen dat ter verdediging moet dienen tegen maatregelen waarover het buitenland in dit domein beschikt, in handen moest worden gegeven van de Minister die de buitenlandse handel in zijn bevoegdheid heeft. Deze zal zich te dien einde omringen van de adviezen van de ambtenaren behorende tot de onderscheiden ministeriële departementen die rechtstreeks bij de ontwikkeling van de buitenlandse handel betrokken zijn. De Minister kan eveneens beroep doen op de diensten van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel en het lijdt geen twijfel dat hij in dit dynamisch organisme een waardevolle uitvoeringsagent zal vinden.

De Minister van Buitenlandse Handel.

J. MEURICE.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 23 décembre 1946 portant création du Conseil d'Etat, article 2, alinéa 2,

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre du Commerce Extérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre du Commerce Extérieur est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Il est créé au Ministère du Commerce Extérieur un fonds dénommé « Fonds du Commerce extérieur », destiné à aider des institutions publiques, des groupements professionnels ou des entreprises privées belges dans leurs efforts d'expansion commerciale, tant au Congo Belge qu'à l'étranger.

Art. 2.

Le Roi détermine les conditions et les modalités de l'octroi de subsides, de prêts ou de garanties à titre onéreux ou gratuit.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden. HEIL.

Gelet op de wet van 23 December 1946 tot oprichting van de Raad van State, artikel 2, alinea 2,

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Handel,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Handel is gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Bij het Ministerie van Buitenlandse Handel wordt onder de benaming « Fonds voor de Buitenlandse Handel », een fonds opgericht dat bestemd is om Belgische openbare instellingen, beroepsgroeperingen of private ondernemingen te helpen in hun inspanning voor handelsexpansie zowel in Belgisch-Congo als in het buitenland.

Art. 2.

De Koning bepaalt onder welke voorwaarden en volgens welke modaliteiten de toelagen, leningen of borgstellingen onder bezwarende of kosteloze titel verleend worden.

Art. 3.

Le Fonds du Commerce extérieur aura pour ressources une première dotation fixée à 50,000,000 de francs, des redevances ou intérêts qui pourraient être exigés des personnes physiques ou morales en rémunération des prestations qui leur auraient été fournies en exécution de l'article premier, ainsi que des dons et subsides.

Art. 4.

Par dérogation aux règles régissant la comptabilité de l'Etat, les recettes et les dépenses du Fonds sont portées au budget pour Ordre.

Un règlement spécial, relatif à la gestion du Fonds, est établi par le Roi. Ce règlement peut déroger aux lois et arrêtés régissant la comptabilité de l'Etat en ce qui concerne l'engagement, la liquidation, le paiement et la justification des dépenses.

Art. 5.

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur Belge*.

Donné à Bruxelles, le 26 mars 1953.

Art. 3.

Het Fonds voor de Buitenlandse Handel zal worden gestijfd door een eerste dotatie, bepaald op 50,000,000 frank, door retributies of interesten die zouden kunnen gevorderd worden van fysieke of rechtspersonen als vergoeding van de prestaties die hun zouden geleverd zijn ter uitvoering van het eerste artikel, alsmede door giften en toelagen.

Art. 4.

In afwijking van de regelen op de Staatscomptabiliteit, worden de inkomsten en de uitgaven van het Fonds op de begroting voor Orde ingeschreven.

Een bijzonder reglement betreffende het beheer van het Fonds wordt door de Koning vastgesteld. Dit reglement kan van de wetten en besluiten op de Staatscomptabiliteit afwijken wat betreft de vastlegging, de liquidatie, de betaling en de verantwoording van de uitgaven.

Art. 5.

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel op 26 Maart 1953.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre du Commerce Extérieur,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Handel,

J. MEURICE.